C/2025/3739

17.9.2025.

P9_TA(2024)0312

Pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanas paātrināšana un precizēšana – grozījumi Regulā

Eiropas Parlamenta 2024. gada 23. aprīļa normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (15876/2023 – C9-0005/2024 – 2023/0137(CNS))

(Īpašā likumdošanas procedūra – apspriešanās)

(C/2025/3739)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Padomes projektu (15876/2023),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 126. panta 14. punkta otro daļu, saskaņā ar kuru Padome ir apspriedusies ar Parlamentu (C9-0005/2024),

— ņemot vērā Reglamenta 82. pantu,

— ņemot vērā Budžeta komitejas vēstuli,

— ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu (A9-0444/2023),

1. apstiprina grozīto Padomes projektu;

2. aicina Padomi informēt Parlamentu, ja tā ir paredzējusi izmaiņas Parlamenta apstiprinātajā tekstā;

3. prasa Padomei vēlreiz ar to apspriesties, ja tā ir paredzējusi būtiski grozīt savu projektu;

4. uzdod priekšsēdētājai Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

Grozījums Nr. 2

EIROPAS PARLAMENTA GROZĪJUMI (*)

Padomes projektā

PADOMES REGULA,

ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 126. panta 14. punkta otro daļu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu (1),

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu (2),

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

(1) Dalībvalstu ekonomikas politikas virzienu koordinēšanai Savienībā, kā paredzēts Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD), jāatbilst stabilu cenu, pareizas publisko finanšu un monetāro nosacījumu un ilgtspējīgas maksājumu bilances pamatprincipiem.

(2) Savienības ekonomikas pārvaldības sistēma, kas ietver sīki izstrādātu politikas koordinācijas un dalībvalstu ekonomikas politikas uzraudzības sistēmu, ir palīdzējusi dalībvalstīm sasniegt to ekonomikas un fiskālās politikas mērķus. Kopš 1992. gada Māstrihtas līguma sistēma ir palīdzējusi sasniegt makroekonomikas konverģenci, nodrošināt stabilas publiskās finanses un novērst makroekonomikas nelīdzsvarotību. Kopā ar kopēju monetāro politiku un vienotu valūtu eurozonā sistēma ir radījusi apstākļus ekonomikas stabilitātei, ilgtspējīgai un iekļaujošai ekonomikas izaugsmei un lielākai Savienības iedzīvotāju nodarbinātībai.

(3) Stabilitātes un izaugsmes pakts (SIP), ko sākotnēji veidoja Padomes Regula (EK) Nr. 1466/97 (3), Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 (4) (1997. gada 7. jūlijs) un Eiropadomes 1997. gada 17. jūnija rezolūcija par SIP (5), ir balstīts uz mērķi nodrošināt stabilas un ilgtspējīgas valsts finanses kā līdzekli, lai stiprinātu nosacījumus cenu stabilitātei un spēcīgai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei, kuras pamatā ir finanšu stabilitāte, tādējādi atbalstot Savienības ilgtspējīgas izaugsmes un nodarbinātības mērķu sasniegšanu.

(4) Ekonomikas un monetārās savienības (EMS) trešajā posmā uz dalībvalstīm saskaņā ar LESD 126. panta 1. punktu attiecas saistības izvairīties no pārmērīga valsts budžeta deficīta.

(*) Grozījumi: jaunais vai grozītais teksts ir norādīts treknā slīprakstā; svītrojumi ir apzīmēti ar simbolu ▌.

(1) OV C […], […]., […]. lpp.

(2) OV C 290, 18.8.2023., 17. lpp.

(3) Padomes Regula (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu (OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.).

(4) Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs) par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp.).

(5) Eiropadomes Rezolūcija par Stabilitātes un izaugsmes paktu, Amsterdama, 1997. gada 17. jūnijs (OV C 236, 2.8.1997., 1. lpp.).

(5) Savienības ekonomikas pārvaldības sistēma būtu jāpielāgo, lai labāk ņemtu vērā lielāku fiskālā stāvokļa neviendabīgumu, valsts parādu, ekonomikas problēmas un cita veida neaizsargātību dalībvalstīs. Spēcīgā politiskā reakcija uz Covid-19 pandēmiju izrādījās ļoti efektīva, lai mazinātu krīzes radītās ekonomiskās un sociālās sekas, taču tās rezultātā ievērojami palielinājās publiskā un privātā sektora parāda attiecība, kas akcentē, cik svarīgi ir pakāpeniski, reālistiski, ilgtspējīgi un izaugsmi veicinošā veidā samazināt parāda attiecību un deficītu līdz piesardzīgam līmenim, dodot rīcības brīvību īstenot pretciklisku politiku un novērst makroekonomikas nelīdzsvarotību, vienlaikus pievēršot pienācīgu uzmanību nodarbinātības un sociālajiem mērķiem. Tajā pašā laikā Savienības ekonomikas pārvaldības sistēma būtu jāpielāgo, lai palīdzētu risināt vidēja termiņa un ilgtermiņa problēmas, ar kurām saskaras Savienība, tostarp panākt taisnīgu digitālo un zaļo pārkārtošanos, ietverot Klimata aktu [6], nodrošināt enerģētisko drošību, atbalstīt atvērtu stratēģisko autonomiju, risināt ar demogrāfiskajām pārmaiņām saistītās problēmas, stiprināt sociālo un ekonomisko noturību un noturīgu konverģenci un īstenot stratēģisko kompasu drošībai un aizsardzībai – tas viss prasa reformas un pastāvīgi augstu investīciju līmeni turpmākajos gados.

(6) Savienības ekonomikas pārvaldības sistēmai būtu jāveicina stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses un ilgtspējīga un iekļaujoša izaugsme, un tāpēc dalībvalstis būtu jādiferencē, ņemot vērā to valsts parāda un ekonomikas problēmas un pieļaujot konkrētām valstīm raksturīgas daudzgadu fiskālās trajektorijas, vienlaikus nodrošinot efektīvu daudzpusēju uzraudzību un ievērojot vienlīdzīgas attieksmes principu.

(7) Tajā pašā laikā, lai nodrošinātu pārredzamu un vienotu Savienības sistēmu, kuras pamatā ir LESD 126. panta 2. punktā un LESD un Līgumam par Eiropas Savienību (LES) pievienotajā 12. protokolā par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru minētās atsauces vērtības, uz risku balstītu uzraudzības sistēmu vajadzētu līdzsvarot ar daudzpusēju uzraudzību, kas balstīta uz stingrāku izpildi un ļauj ņemt vērā konkrētām valstīm raksturīgas fiskālās trajektorijas.

(8) Lai vienkāršotu Savienības fiskālo sistēmu un palielinātu pārredzamību, par pamatu neto izdevumu virzības noteikšanai un ikgadējai fiskālajai uzraudzībai katrā dalībvalstī būtu jāizmanto vienots darbības rādītājs, kas balstīts uz parāda atmaksājamību. Minētā vienotā rādītāja pamatā vajadzētu būt valsts finansētiem neto primārajiem izdevumiem, t. i., ***valdības*** izdevumiem, ***atskaitot procentu izdevumus***, ***diskrecionāros*** ieņēmumu ***pasākumus, izdevumus par Savienības programmām, kas pilnībā atbilst Savienības fondu ieņēmumiem, un valsts izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu,*** kā arī ***bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus***. Saskaņā ar pamatprincipiem, ko Eiropas Komisija izmantojusi, lai klasificētu darījumus kā vienreizējus pasākumus, arī vienreizējie pasākumi un citi pagaidu pasākumi būtu jāizslēdz no neto izdevumiem. Šis rādītājs ļauj veikt makroekonomisko stabilizāciju, jo to neietekmē automātisko stabilizatoru darbība, tostarp ieņēmumu un izdevumu svārstības ārpus valdības tiešas kontroles.

(9) Pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra (PBDNP), ko piemēro budžeta deficīta atsauces vērtības 3 % apmērā no iekšzemes kopprodukta (IKP) ("uz deficītu balstīta PBDNP") pārkāpumiem un kas minēta LESD 126. panta 2. punktā un 12. protokolā, ir vispāratzīts Savienības fiskālās uzraudzības sistēmas elements, kas ir efektīvi ietekmējis fiskālo politiku dalībvalstīs.

(10) Lai stiprinātu PBDNP, ko piemēro parāda kritērija 60 % apmērā no IKP ("uz parādu balstīta PBDNP") pārkāpumiem un kas minēta LESD 126. panta 2. punktā un 12. protokolā, galvenā uzmanība būtu jāpievērš atkāpēm no neto izdevumu virzības, ko Padome noteikusi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) [...] [7].

(13) Saskaņā ar Regulas (ES) [par preventīvo daļu] 24. un 25. pantu Padome pēc Komisijas ieteikuma varētu atļaut dalībvalstīm novirzīties no neto izdevumu virzības, ko Padome noteikusi saskaņā ar minēto regulu, nopietnas ekonomikas lejupslīdes gadījumā eurozonā vai Savienībā kopumā vai ārkārtas apstākļos, kuri ir ārpus valdības kontroles un kuri būtiski ietekmē attiecīgās dalībvalsts publiskās finanses, ar noteikumu, ka tas neapdraud fiskālo stabilitāti vidējā termiņā. Līdz ar to šādu novirzi nevajadzētu reģistrēt kontroles kontā, ne arī tās rezultātā sākt uz parādu balstītu PBDNP.

[6] Eiropas Klimata aktā ir noteikts Savienības mēroga klimatneitralitātes mērķis līdz 2050. gadam un noteikts, ka Savienības iestādēm un dalībvalstīm ir jāvirzās uz priekšu adaptācijas spēju uzlabošanā, kas prasa ievērojamas publiskās investīcijas, lai mazinātu klimata pārmaiņu negatīvo sociālekonomisko ietekmi uz ES un tās dalībvalstīm, tostarp negatīvo ietekmi uz izaugsmi un fiskālo ilgtspēju.

[7] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) [...] [par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un daudzpusēju budžeta uzraudzību] (OV L...,...,... lpp.).

(14) Novērtējot pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu, Komisijai būtu jāņem vērā visi attiecīgie faktori. Būtiskas valsts parāda problēmas attiecīgajā dalībvalstī būtu jāuzskata par būtisku pastiprinošo faktoru.

(14.a)
Atzīstot pieaugošo ģeopolitisko spriedzi un drošības izaicinājumus un ar to saistīto vajadzību dalībvalstīm palielināt savas spējas, valdības investīciju aizsardzībā palielināšana attiecīgā gadījumā būtu jāuzskata par būtisku faktoru, kad tiek novērtēta pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšana saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu. Šo faktoru varētu novērtēt, ņemot vērā ES vidējos rādītājus, vidēja termiņa tendences vai citus attiecīgus kritērijus, ņemot vērā arī statistikas noteikumus par militārā ekipējuma izdevumu reģistrēšanas laiku.

(15) Lai sekotu līdzi faktiskajām novirzēm no neto izdevumu virzības, kā noteikts Regulas (ES) [par preventīvo daļu] 21. pantā, Komisijai būtu jāizveido katras dalībvalsts kontroles konts, kurā apkopotas ikgadējās novirzes laika gaitā. Izpildes darbībām vajadzētu būt balstītam uz kontroles konta informāciju. Konkrētāk, Komisija sagatavo ziņojumu saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu, ja valsts parāda attiecība pret IKP pārsniedz atsauces vērtību, budžeta stāvoklis nav tuvu līdzsvaram vai ar pārpalikumu un ja dalībvalsts kontroles kontā reģistrētās novirzes pārsniedz noteiktās gada vai kumulatīvās robežvērtības. Budžeta stāvokli uzskata par tuvu līdzsvaram, ja nominālais deficīts nepārsniedz 0,5 procentpunktus no IKP.

(16) Koriģējošajai neto izdevumu virzībai saskaņā ar PBDNP līdz Padomes noteiktajam termiņam būtu jāsamazina vai jāsaglabā valsts budžeta deficīts, kas nepārsniedz LESD 126. panta 2. punktā un 12. protokolā minēto atsauces vērtību 3 % apmērā no IKP. Koriģējošā neto izdevumu virzība saskaņā ar PBDNP principā būtu tā, ko sākotnēji noteikusi Padome, vienlaikus ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt minimālo strukturālo korekciju 0,5 % apmērā no IKP gadījumā, kad pārkāpts deficīta kritērijs, vai nepieciešamību koriģēt novirzi no minētās virzības, ja tiek pārkāpts parāda kritērijs. Ja objektīvu apstākļu dēļ šī sākotnējā virzība vairs nav īstenojama, Padomei vajadzētu spēt noteikt atšķirīgu virzību saskaņā ar PBDNP.

(17) Attiecībā uz dalībvalstīm, kurām piemēro PBDNP, Padomei pēc Komisijas ieteikuma arī turpmāk vajadzētu būt iespējai pagarināt pārmērīga budžeta deficīta koriģēšanas termiņu, ja tā konstatē nopietnu ekonomikas lejupslīdi eurozonā vai Savienībā kopumā saskaņā ar Regulas (ES) [par preventīvo daļu] 24. pantu vai tādus ārkārtējus apstākļus, kas ir ārpus valdības kontroles un kuriem ir būtiska ietekme uz atsevišķas dalībvalsts publiskajām finansēm saskaņā ar Regulas (ES) [par preventīvo daļu] 24. pantu, un ar noteikumu, ka tas neapdraud fiskālo stabilitāti vidējā termiņā.

(18) Regulas (EK) Nr. 1467/97 īpašie noteikumi par iemaksām otrā līmeņa pensiju sistēmās būtu jāsvītro, jo Padomes noteiktajā neto izdevumu virzībā jau būtu jāņem vērā ieņēmumu zaudējumi, kas saistīti ar šādām iemaksām.

(19) Neatkarīgas fiskālās iestādes ir pierādījušas savu spēju veicināt fiskālo disciplīnu un stiprināt dalībvalstu publisko finanšu uzticamību. Lai palielinātu valstu atbildību, reformētajā Savienības ekonomikas pārvaldības sistēmā būtu jāsaglabā neatkarīgu fiskālo iestāžu loma, ***lai pakāpeniski palielinātu to spējas***. Savienības ekonomikas pārvaldības sistēmā nozīmīgāku konsultatīvo lomu vajadzētu piešķirt neatkarīgākai Eiropas Fiskālajai padomei.

(20) Būtu jāparedz skaidri nosacījumi pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru atcelšanai. Atcelšanas nosacījums būtu, ka deficīts saglabātos ticami zemāks par LESD 126. panta 2. punktā un 12. protokolā minēto atsauces vērtību 3 % no IKP, un uz parādu balstītas PBDNP gadījumā – lai dalībvalsts pierādītu atbilstību neto izdevumu virzībai saskaņā ar PBDNP.

(21) LESD 126. panta 11. punktā paredzētajām sodanaudām nebūtu jāparedz minimālā summa, bet tās būtu jāuzkrāj, līdz tiek veikti efektīvi pasākumi, lai radītu reālu stimulu ievērot paziņojumus, kas dalībvalstīm sniegti PBDNP ietvaros saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu.

(22) Noteikumi, kas attiecas uz Apvienoto Karalisti, būtu jāsvītro.

(23) Šī regula ir daļa no tiesību aktu kopuma, kas ietver arī Regulu (ES) [par preventīvo daļu] un Direktīvu (ES) [...], ar ko groza Direktīvu 2011/85/ES par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām. Kopā ar minētajiem tiesību aktiem izveido reformētu Savienības ekonomikas pārvaldības sistēmu, kas Savienības tiesību aktos atspoguļo Līguma par stabilitāti, koordināciju un pārvaldību ekonomiskajā un monetārajā savienībā (LSKP) **([8])** III sadaļas "Budžeta pakts" būtību saskaņā ar tā 16. pantu. Pamatojoties uz pieredzi, kas gūta, dalībvalstīm īstenojot LSKP, ierosinātais tiesību aktu kopums saglabā budžeta pakta vidēja termiņa ievirzi kā instrumentu budžeta disciplīnas un izaugsmes veicināšanas sasniegšanai. Tiesību aktu kopumā ir stiprināta konkrētai valstij raksturīga dimensija, kuras mērķis ir palielināt valstu atbildību, tostarp saglabājot neatkarīgu fiskālo iestāžu lomu, kas balstās uz budžeta pakta kopīgajiem principiem, kurus Komisija ierosinājusi **([9])** saskaņā ar LSKP 3. panta 2. punktu. Izdevumu analīze, atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, budžeta paktā prasītās atbilstības novērtēšanai kopumā, ir izklāstīta Regulā (ES) [par preventīvo daļu]. Tāpat kā budžeta paktā, īslaicīgas novirzes no vidēja termiņa plāna ir atļautas tikai izņēmuma apstākļos saskaņā ar Regulas (ES) [par preventīvo daļu] 24. un 25. pantu un saskaņā ar noteikumiem par kontroles kontu. Līdzīgi kā budžeta paktā, ja ir būtiskas novirzes no vidēja termiņa plāna, būtu jāīsteno pasākumi, lai noteiktā laikposmā koriģētu novirzes. Tiesību aktu kopums stiprina fiskālās uzraudzības un izpildes procedūras, lai izpildītu apņemšanos veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses un ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi. Tādējādi ekonomikas pārvaldības sistēmas reforma saglabā LSKP noteiktos budžeta disciplīnas un parāda atmaksājamības pamatmērķus.

(24) Kad reformētā sistēma stājas spēkā, dalībvalstīm, uz kurām attiecas PBDNP, ir vajadzīgi pārejas noteikumi. Ieteikumi saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu un paziņojumi saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu, kas pieņemti pirms šīs grozošās regulas stāšanās spēkā, ir jāpārskata, lai tos saskaņotu ar grozītā 3. panta 4. punkta un 5. panta 1. punkta noteikumiem. Tas ļautu Padomei noteikt koriģējošu neto izdevumu virzību saskaņā ar jaunajiem noteikumiem dalībvalstīm, kuras ir veikušas pasākumus, nepaātrinot pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru.

(24.a)
Tā kā uz deficītu balstītas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras noteikumi paliek nemainīgi un minimālais ikgadējais strukturālais uzlabojums ir vismaz 0,5 % no IKP kā kritērijs, ņemot vērā būtiskās izmaiņas procentu likmju vidē, Komisija attiecībā uz pārejas periodu 2025., 2026. un 2027. gadā – lai nemazinātu Atveseļošanas un noturības mehānisma pozitīvo ietekmi – var koriģēt minēto kritēriju, lai ņemtu vērā procentu maksājumu pieaugumu, kad nosaka ierosināto koriģējošo virzību saistībā ar pirmo vidēja termiņa fiskālo strukturālo plānu 2025., 2026. un 2027. gadam pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras ietvaros, ar noteikumu, ka attiecīgā dalībvalsts atbilst Regulas (ES) par preventīvo daļu 11. panta c) punkta nosacījumiem saskaņā ar zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanas mērķi un aizsardzības spēju palielināšanu.

(25) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza Regula (EK) Nr. 1467/97,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (EK) Nr. 1467/97 groza šādi:

1) regulas 1. un 2. pantu aizstāj ar šādiem:

"1. pants

1. Šajā regulā paredz noteikumus, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu. Pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras mērķis ir nepieļaut pārmērīgu valsts budžeta deficītu un, ja tāds rodas, veicināt tā tūlītēju koriģēšanu, saderības ar budžeta disciplīnu novērtēšanai izmantojot valsts budžeta deficīta un valsts parāda kritēriju.

2. Šajā regulā "iesaistītās dalībvalstis" ir dalībvalstis, kuru naudas vienība ir euro. Piemēro Regulas (ES) [par preventīvo daļu] 2. pantā noteiktās definīcijas.

([8]) Līgums par stabilitāti, koordināciju un pārvaldību ekonomiskajā un monetārajā savienībā, 2012. gada 2. marts.
([9]) Komisijas paziņojums COM(2012)0342 (2012. gada 20. jūnijs) "Valsts fiskālās korekcijas mehānismu kopējie principi".

2. pants

1. Valsts budžeta deficīta pārsniegumu pār atsauces vērtību uzskata par ārkārtēju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 126. panta 2. punkta a) apakšpunkta otro ievilkumu, ja tas izriet no nopietnas ekonomikas lejupslīdes eurozonā vai Savienībā kopumā, ko Padomes konstatējusi saskaņā ar Regulas (ES) [par preventīvo daļu] 24. pantu, vai ārkārtējiem apstākļiem, kas ir ārpus valdības kontroles un kuri būtiski ietekmē attiecīgās dalībvalsts publiskās finanses, saskaņā ar Regulas (ES) [par preventīvo daļu] 25. pantu.

Turklāt šo pārsniegumu, kas pārsniedz atsauces vērtību, uzskata par pagaidu, ja Komisijas sniegtās budžeta prognozes liecina par to, ka deficīts kļūs mazāks par atsauces vērtību, beidzoties nopietnajai ekonomikas lejupslīdei vai pirmajā daļā minētajiem ārkārtējiem apstākļiem.

1.a Ja tā pārsniedz atsauces vērtību, uzskata, ka valsts parāda attiecība pret iekšzemes kopproduktu (IKP) pietiekami samazinās un pietiekami strauji tuvojas atsauces vērtībai saskaņā ar LESD 126. panta 2. punkta b) apakšpunktu, ja attiecīgā dalībvalsts ievēro savu neto izdevumu virzību.

2. Komisija sagatavo ziņojumu saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu, ja valsts parāda attiecība pret IKP pārsniedz atsauces vērtību, budžeta stāvoklis nav tuvu līdzsvaram vai ar pārpalikumu un ja dalībvalsts kontroles kontā reģistrētās novirzes pārsniedz vai nu:

a) 0,3 procentpunktus no IKP gadā, vai

b) 0,6 procentpunktus no IKP kumulatīvi.

3. Gatavojot ziņojumu saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu, Komisija ņem vērā visus minētajā pantā uzskaitītos attiecīgos faktorus, ciktāl tie būtiski ietekmē novērtējumu par attiecīgās dalībvalsts atbilstību deficīta un parāda kritērijiem.

Ziņojumā attiecīgi atspoguļo šādus faktorus:

a) valsts parāda problēmu līmenis, balstoties uz Regulas [par preventīvo daļu] 8. pantā minēto metodiku, valsts parāda pozīcijas un tā finansējuma attīstība un saistītie riska faktori, jo īpaši termiņstruktūra, parāda denominācijas valūta un iespējamās saistības, tostarp jebkādas netiešās saistības, kas attiecas uz sabiedrības novecošanu, un privātā sektora parāds;

b) vidēja termiņa budžeta stāvokļa attīstība, tostarp jo īpaši faktiskās novirzes apmērs no neto izdevumu virzības gada un kumulatīvā izteiksmē, ko mēra kontroles kontā;

c) vidēja termiņa ekonomikas stāvokļa attīstība, tostarp potenciālā izaugsme, inflācijas attīstība un cikliskās norises salīdzinājumā ar pieņēmumiem, kas ir neto izdevumu virzības pamatā;

d) progress, kas panākts, īstenojot reformas un investīcijas, tostarp jo īpaši rīcībpolitikas, kuru mērķis ir novērst un koriģēt makroekonomikas nelīdzsvarotību, un rīcībpolitikas, kuru mērķis ir īstenot Savienības kopējo izaugsmes un nodarbinātības stratēģiju, tostarp tās, ko atbalsta *NextGenerationEU*, un publisko finanšu vispārējā kvalitāte, jo īpaši valstu budžeta struktūru efektivitāte;

da) attiecīgā gadījumā valdības investīciju palielināšana aizsardzības jomā, ņemot vērā arī laiku, kad tiek reģistrēti izdevumi par militāro ekipējumu.

4. Komisija pienācīgi un precīzi ņem vērā visus citus faktorus, kurus attiecīgā dalībvalsts uzskata par būtiskiem, lai visaptveroši novērtētu atbilstību deficīta un parāda kritērijiem, un kurus dalībvalsts paziņojusi Padomei un Komisijai. Šajā kontekstā īpaši ņem vērā finanšu iemaksas ar mērķi veicināt starptautisko solidaritāti un sasniegt Regulā (ES) [par preventīvo daļu] minētās Savienības kopīgās prioritātes.

Padome un Komisija veic visu attiecīgo faktoru līdzsvarotu vispārēju novērtēšanu, jo īpaši par to, cik lielā mērā tie kā pastiprinoši vai mazinoši faktori ietekmē novērtējumu par deficīta un/vai parāda kritērija ievērošanu. Ja dalībvalsts saskaras ar būtiskām valsts parāda problēmām, kā minēts 3. punkta a) apakšpunktā, to uzskata par būtisku pastiprinošo faktoru. Labvēlīgas cikliskas norises ekonomikā, budžetā un finansēs neuzskata par mazinošiem faktoriem, savukārt nelabvēlīgas norises var uzskatīt par mazinošiem faktoriem.

Ja, novērtējot atbilstību pēc budžeta deficīta kritērija, valsts parāda attiecība pret IKP pārsniedz atsauces vērtību, tad, lemjot par to, vai pastāv pārmērīgs budžeta deficīts saskaņā ar LESD 126. panta 4., 5. un 6. punktu, šie faktori jāņem vērā tikai tad, ja vienlaikus ir pilnīgi izpildīti divi pamatprincipa nosacījumi – ka pirms šo attiecīgo faktoru ņemšanas vērā vispārējās valdības budžeta deficīts saglabājas tuvu atsauces vērtībai un ka atsauces vērtība tiek pārsniegta tikai īslaicīgi.

Tomēr, lemjot par to, vai pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, minētos faktorus ņem vērā, novērtējot atbilstību, pamatojoties uz parāda kritēriju.

5. Ja, ievērojot Regulas (ES) [par preventīvo daļu] 24. un 25. pantu, dalībvalstīm ir atļauts novirzīties no neto izdevumu virzības, Komisija un Padome savā novērtējumā var nolemt neizdarīt secinājumu par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu.

6. Ja Padome, rīkojoties saskaņā ar LESD 126. panta 6. punktu, nolemj, ka dalībvalstī pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, Padome un Komisija, veicot minētajā LESD pantā paredzētos turpmākos procedūras posmus, ņem vērā šā panta 3. punktā minētos attiecīgos faktorus, jo tie ietekmē situāciju attiecīgajā dalībvalstī, tostarp, kā norādīts šīs regulas 5. panta 2. punktā, jo īpaši attiecībā uz pārmērīga budžeta deficīta novēršanas termiņa noteikšanu un vajadzības gadījumā – minētā termiņa pagarināšanu. Tomēr minētos būtiskos faktorus neņem vērā, pieņemot Padomes lēmumu saskaņā ar LESD 126. panta 12. punktu par dažu vai visu to lēmumu atcelšanu, ko tā pieņēmusi saskaņā ar LESD 126. panta 6. līdz 9. punktu un 11. punktu.";

**** Regula (ES) [ievietotn datumu] [ievietot pilnu nosaukumu] (OV L …).”***

2) regulas 3. pantu aizstāj ar šādu:

“3. pants

1. Pēc tam kad Komisija pieņem pārskatu, kas sagatavots saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu, divu nedēļu laikā Ekonomikas un finanšu komiteja sniedz atzinumu saskaņā ar LESD 126. panta 4. punktu.

2. Pilnīgi ņemot vērā šā panta 1. punktā minēto atzinumu, Komisija, ja tā uzskata, ka pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, nosūta atzinumu un ieteikumu Padomei saskaņā ar LESD 126. panta 5. un 6. punktu un informē par to Eiropas Parlamentu.

3. Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 126. panta 6. punktu Padome izlemj, vai pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, četros mēnešos pēc ziņošanas termiņu beigām, kas noteikti Regulas (EK) Nr. 479/2009 3. panta 2. un 3. punktā. Ja Padome nolemj, ka pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, tā vienlaicīgi sniedz ieteikumus attiecīgajai dalībvalstij saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 126. panta 7. punktu. Padome publisko saskaņā ar LESD 126. panta 6. punktu pieņemtos lēmumus.

4. Padomes ieteikums, ko tā iesniedz saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu, paredz maksimāli sešu mēnešu termiņu, kurā attiecīgajai dalībvalstij efektīvi jārīkojas. Ja situācija ir nopietna, termiņu, kādā efektīvi jārīkojas, var samazināt uz trim mēnešiem. Padomes ieteikumā nosaka arī pārmērīga budžeta deficīta novēršanas termiņu. Savā ieteikumā Padome arī pieprasa, lai dalībvalsts īsteno koriģējošu neto izdevumu virzību, kas nodrošina, ka vispārējās valdības budžeta deficīts saglabājas vai tiek samazināts un saglabāts zem atsauces vērtības ieteikumā noteiktajā termiņā. Ja pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra tika sākta, pamatojoties uz deficīta kritēriju, attiecībā uz gadiem, kad sagaidāms, ka vispārējās valdības budžeta deficīts pārsniegs atsauces vērtību, koriģējošā neto izdevumu virzība atbilst minimālajai ikgadējai strukturālajai korekcijai vismaz 0,5 % apmērā no IKP.

Ja pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra tika sākta, pamatojoties uz parāda kritēriju, koriģējošā neto izdevumu virzība ir vismaz tikpat stingra kā neto izdevumu virzība, ko Padome pieņēmusi saskaņā ar Regulas (ES) [par preventīvo daļu] 16. pantu, un parasti koriģē kumulatīvās novirzes kontroles kontā līdz Padomes noteiktajam termiņam.

5. Šā panta 4. punktā paredzētajā termiņā attiecīgā dalībvalsts ziņo Padomei un Komisijai par rīcību, ko tā veikusi, pildot Padomes ieteikumu atbilstīgi LESD 126. panta 7. punktam. Ziņojumā ietver valsts izdevumu un ieņēmumu mērķus un diskrecionāro pasākumu mērķus gan izdevumu, gan ieņēmumu jomā atbilstīgi Padomes ieteikumam, kā arī informāciju par veiktajiem pasākumiem un paredzēto pasākumu veidu mērķu sasniegšanai. Dalībvalsts ziņojumu dara publiski pieejamu. Dalībvalsts var aicināt attiecīgo neatkarīgo fiskālo iestādi sagatavot atsevišķu nesaistošu ziņojumu par to pasākumu pietiekamību, kas veikti un paredzēti attiecībā uz mērķiem.

6. Padome pēc Komisijas ieteikuma var nolemt pieņemt pārskatītu ieteikumu saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu, kurā:

a) reaģējot uz šādu ieteikumu, ir veikti efektīvi pasākumi un tiek piemēroti Regulas (ES) [par preventīvo daļu] 25. pantā minētie nosacījumi, vai

b) tiek piemēroti Regulas (ES) [par preventīvo daļu] 24. pantā minētie nosacījumi.

Ar pārskatīto ieteikumu jo īpaši var pagarināt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas termiņu – parasti par vienu gadu.";

3) regulas 4. pantu aizstāj ar šādu:

"4. pants

1. Padome, izvērtējot to, vai ieteikumiem, ko tā izdevusi saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu, ir sekojusi efektīva rīcība, savu lēmumu balsta uz attiecīgās dalībvalsts iesniegto ziņojumu atbilstīgi šīs regulas 3. panta 5. punktam un uz tā piemērošanu, kā arī citiem attiecīgās dalībvalsts valdības publiski paziņotiem un pietiekami sīki izstrādātiem lēmumiem.

Ja Padome saskaņā ar LESD 126. panta 8. punktu konstatē, ka attiecīgā dalībvalsts nav veikusi efektīvu rīcību, tā par to attiecīgi ziņo Eiropadomei.

2. Jebkuru Padomes lēmumu saskaņā ar LESD 126. panta 8. punktu darīt zināmus atklātībai tās ieteikumus, ja tiek konstatēts, ka nav veikta nekāda efektīva rīcība, pieņem, tiklīdz ir beidzies termiņš, kas noteikts saskaņā ar šīs regulas 3. panta 4. punktu.";

4) regulas 5. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Jebkādu Padomes lēmumu pieprasīt, lai attiecīgā iesaistītā dalībvalsts veic deficīta samazināšanas pasākumus saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu, Padome pieņem divu mēnešu laikā pēc Padomes lēmuma, kurā tā konstatē, ka nav veikta efektīva rīcība saskaņā ar LESD 126. panta 8. punktu. Paziņojumā Padome pieprasa, lai dalībvalsts īsteno koriģējošo neto izdevumu virzību saskaņā ar 3. panta 4. punktā noteiktajām prasībām. Padome norāda arī pasākumus, kuri veicinātu koriģējošās neto izdevumu virzības sasniegšanu.";

b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Padome pēc Komisijas ieteikuma var nolemt pieņemt pārskatītu paziņojumu saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu, ja:

a) reaģējot uz šādu paziņojumu, ir veikti efektīvi pasākumi un tiek piemēroti Regulas (ES) [par preventīvo daļu] 25. pantā minētie nosacījumi, vai

b) tiek piemēroti Regulas (ES) [par preventīvo daļu] 24. pantā minētie nosacījumi.

Ar pārskatīto paziņojumu jo īpaši var pagarināt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas termiņu –parasti par vienu gadu.";

5) regulas 6. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Padome, izvērtējot to, vai paziņojumam, ko tā izdevusi saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu, ir sekojusi efektīva rīcība, savu lēmumu balsta uz attiecīgās dalībvalsts iesniegto ziņojumu atbilstīgi šīs regulas 5. panta 1.a punktam un uz tā piemērošanu, kā arī citiem attiecīgās dalībvalsts valdības publiski paziņotiem un pietiekami sīki izstrādātiem lēmumiem. Ņem vērā rezultātu, kas iegūts saskaņā ar šīs regulas 10.a pantu veiktajā Komisijas uzraudzības misijā.";

6) regulas 8. pantu aizstāj ar šādu:

"8. pants

1. Jebkuru Padomes lēmumu saskaņā ar LESD 126. panta 11. punktu pastiprināt sankcijas pieņem ne vēlāk kā divus mēnešus pēc ziņojumu iesniegšanas datumiem, ievērojot Regulu (EK) Nr. 479/2009.

2. Jebkuru Padomes lēmumu saskaņā ar LESD 126. panta 12. punktu atcelt dažus vai visus savus lēmumus pieņem pēc iespējas ātrāk un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā divus mēnešus no ziņojumu iesniegšanas datumiem, ievērojot Regulu (EK) Nr. 479/2009.

3. Padomes lēmumu pieņem, ievērojot LESD 126. panta 12. punktu, tikai tad, ja budžeta deficīts ir samazināts zem atsauces vērtības un saskaņā ar Komisijas prognozēm tas šādā līmenī saglabājas esošajā un nākamajā gadā, un – ja pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra tika sākta, pamatojoties uz parāda kritēriju, – attiecīgā dalībvalsts ir ievērojusi koriģējošo neto izdevumu virzību, ko Padome noteikusi saskaņā ar šīs regulas 3. panta 4. punktu vai 5. panta 1. punktu.";

7) regulas 9. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Pārmērīgā budžeta deficīta novēršanas procedūru atliek uz laiku:

a) ja attiecīgā dalībvalsts rīkojas atbilstoši ieteikumiem, kas sniegti saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu;

b) ja attiecīgā iesaistītā dalībvalsts rīkojas atbilstoši paziņojumiem, kas sniegti saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu.";

8) regulas 10. pantu aizstāj ar šādu:

"10. pants

1. Padome un Komisija regulāri uzrauga rīcības īstenošanu, ko veic:

— attiecīgā dalībvalsts, atsaucoties uz ieteikumiem, kas sniegti saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu;

— attiecīgā iesaistītā dalībvalsts, atsaucoties uz paziņojumiem, kas sniegti saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu.

2. Ja iesaistītā dalībvalsts nerīkojas vai, pēc Padomes ieskatiem, šī rīcība ir nepietiekama, Padome nekavējoties pieņem lēmumu, attiecīgi, saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu vai LESD 126. panta 11. punktu.

3. Ja faktiskā informācija, ievērojot Regulu (EK) Nr. 479/2009, liecina par to, ka iesaistītā dalībvalsts nav novērsusi pārmērīgu budžeta deficītu termiņā, ko nosaka saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu sniegtie ieteikumi vai saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu sniegtie paziņojumi, Padome uzreiz pieņem lēmumu, attiecīgi, saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu vai LESD 126. panta 11. punktu.";

9) regulas 10.a pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Komisija saskaņā ar šīs regulas mērķiem nodrošina pastāvīgu dialogu ar dalībvalstu iestādēm. Šajā sakarā Komisija jo īpaši veic misijas, lai izvērtētu faktisko ekonomisko situāciju dalībvalstī un konstatētu jebkādus ar šīs regulas mērķu izpildi saistītos riskus vai grūtības, un nodrošina viedokļu apmaiņu ar citām attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp valstu neatkarīgajām fiskālajām iestādēm.";

b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Pēc tam, kad Padome ir pieņēmusi paziņojumu saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu, un pēc attiecīgās dalībvalsts parlamenta pieprasījuma Komisija var iesniegt savu novērtējumu par ekonomisko un fiskālo situāciju attiecīgajā dalībvalstī. Pastiprināti var uzraudzīt dalībvalstis, uz kurām attiecas ieteikumi un pieprasījumi, kas izdoti pēc atbilstīgi LESD 126. panta 8. punktam pieņemtā lēmuma, un lēmumi, kas pieņemti saskaņā ar LESD 126. panta 11. punktu nolūkā veikt uzraudzību uz vietas. Attiecīgās dalībvalstis sniedz visu informāciju, kas nepieciešama misijas sagatavošanai un norisei.";

10) regulas 12. pantu aizstāj ar šādu:

"12. pants

1. Sodanaudas summa ir līdz 0,05 % no pēdējā aplēstā iepriekšējā gada IKP sešu mēnešu laikposmā, un to maksā ik pēc sešiem mēnešiem, līdz Padome izvērtē, ka attiecīgā dalībvalsts ir rīkojusies efektīvi, reaģējot uz paziņojumu, kas izdots saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu.

2. Katrā sešu mēnešu laikposmā, kas seko laikposmam, kurā piemērota sodanauda, kamēr lēmums par to, ka pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, nav atcelts, Padome izvērtē, vai attiecīgā iesaistītā dalībvalsts ir rīkojusies efektīvi, reaģējot uz Padomes pieprasījumu saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu. Šajā pusgada novērtējumā Padome saskaņā ar LESD 126. panta 11. punktu nolemj pastiprināt sankcijas, izņemot, ja attiecīgā iesaistītā dalībvalsts ir izpildījusi Padomes pieprasījumu.";

11) regulas 14. un 15. pantu aizstāj ar šādiem:

"14. pants

1. Saskaņā ar LESD 126. panta 12. punktu Padome atceļ sankcijas, kas minētas LESD 126. panta 11. punkta pirmajā un otrajā ievilkumā, atkarībā no panākumiem, ko attiecīgā iesaistītā dalībvalsts sasniegusi, novēršot pārmērīgo budžeta deficītu.

15. pants

Saskaņā ar LESD 126. panta 12. punktu Padome atceļ visas spēkā esošās sankcijas, ja ir atcelts lēmums par to, ka pastāv pārmērīgs budžeta deficīts. Sodanaudu, ko uzliek saskaņā ar šīs regulas 12. pantu, attiecīgā iesaistītā dalībvalsts nesaņem atpakaļ.";

12) regulas 16. pantu aizstāj ar šādu:

"16. pants

Šīs regulas 12. pantā minētās sodanaudas veido Savienības budžeta vispārējos ieņēmumus.";

12) regulas 17. pantu svītro.

13) regulas 17.a pantu aizstāj ar šādu:

"1. Līdz 2030. gada 31. decembrim un turpmāk reizi piecos gados Komisija sagatavo ziņojumu par šīs regulas piemērošanu, kam attiecīgā gadījumā pievieno priekšlikumu šīs regulas grozīšanai. Komisija minēto ziņojumu dara publiski pieejamu. Ziņojumā pārskata šīs regulas efektivitāti tās mērķu sasniegšanā, kā minēts 1. pantā, un progresu, kas panākts, lai nodrošinātu dalībvalstu ekonomikas politikas virzienu ciešāku koordinēšanu un stabilu ekonomikas sniegumu konverģenci saskaņā ar LESD.

3. Ziņojumu iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei.";

14) iekļauj šādu 17.b pantu:

"17.b pants

Padome pēc Komisijas ieteikuma pieņem pārskatītu ieteikumu saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu vai pārskatītu paziņojumu saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu dalībvalstīm, uz kurām attiecas ieteikums saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu vai paziņojums saskaņā ar LESD 126. panta 9. punktu [grozošās regulas spēkā stāšanās diena], un kuras ir efektīvi rīkojušās.

Tā pieņem pārskatīto ieteikumu vai paziņojumu kopā ar ieteikumu saskaņā ar Regulas (ES) [par preventīvo daļu] 16. pantu, kurā noteikta neto izdevumu virzība.";

15) pielikumu svītro.

2. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

Padomes vārdā *priekšsēdētājs / priekšsēdētāja*